

प्रदेशिकतावाद व उपप्रदेशिकतावाद

- 1) अर्थ
- 2) प्रदेशिकतावादाची कारणे
- 3) भाषिक राज्यांच्या प्रश्न
- 4) वेगळ्या विदर्भ राज्याची मागणी

प्रादेशिकतावाद :-

“ प्रादेशिकतावाद म्हणजे देशातील एखाद्या विभागावर देशापेक्षा जास्त प्रेम करणे किंवा एखाद्या विशिष्ट भागाच्या हिताला राष्ट्रहितापेक्षा अधिक प्राधान्य देणे होय.”

साधारणतः भाषिक विविधता, जाती, धर्म, संस्कृती यातील विविधता प्रादेशिकतावाद निर्माण करते

प्रादेशिकतावादाची कारणे :-

- 1) नैसर्गिक संसाधनाचे असमान वितरण
- 2) ऐतिहासिक घटक
- 3) उदासीन नेतृत्व
- 4) प्रादेशिक असमतोल
- 5) जनतेचा सहभाग

भाषिक राज्यची मागणी / भाषिक अस्मितेचे राजकारण :-

भाषावार प्रांतरचनेची मागणी

ब्रिटिश काळातील विषम प्रांतरचना

सामान्य जनतेची भाषेमुळे झालेली कुचंबणा

भारतीय भाषांना राज्यभाषेचा दर्जा मिळण्याची आवश्यकता

जनतेच्या अस्मितेचा प्रश्न

वेगळ्या विदर्भ राज्याची मागणी

वैदर्भी जनतेची उपेक्षा

अकोला करार (८ ऑगस्ट १९४७)

नागपूर करार (२८ सप्टेंबर १९५३)

(यशवंतराव चव्हाण, पंढरीनाथ पाटील नानासाहेब कुंटे ,पंजाबराव देशमुख
देवकीनंदन नारायण , गोपाळराव खेडकर शेषराव वानखेडे)

१० ऑक्टोबर १९५६, द्विभाषिक राज्याची निर्मिती

ब्रिजलाल बियाणी आणि बापूजी अणे यांचे नेतृत्व

वेगळ्या विदर्भ राज्याची मागणीची सद्यस्तिथी

